

Çürüyen Sistem ve Şiddet Sarmalı

Bireysel şiddet olaylarında adeta bir patlama yaşıyor. Başka dönemlerde olsa infial yaratacak olaylar günlük haberlerin içinde kaybolup gidiyor. Bu durumun kendisi bile toplumsal bir salgınla karşı karşıyayız demek.

SEP Genel Başkanı
GunesGumus_SEP

sosyalist

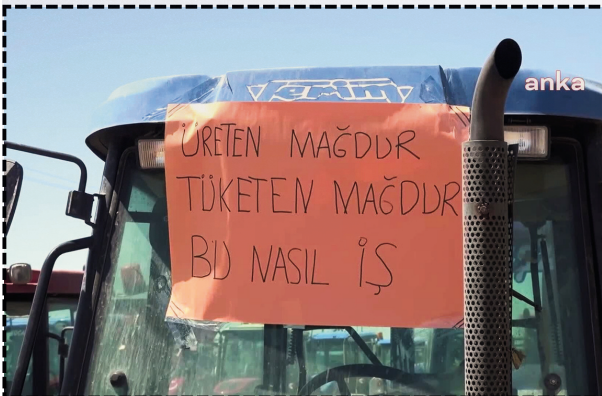
İşçi Emekçi İktidarı ve Uluslararası Sosyalizm İçin

sosyalistgundem.com

Sayı: 65, Fiyat: 10 TL, 6 Eylül 2024

SEN DE YERİNİ AL

İŞÇİLER, KÖYLÜLER EYLEMDE!

ABONE OL!

socialistgundem socialist_gundem socialist_gundem

Ankara: Sosyalist Emekçiler Partisi: Kocatepe Mh. Bayındır 2 Sk. 45/7 Kızılay

Spartaküs Kültür ve Sanat: Meşrutiyet Mh. Konur Sk. 11/4 Kızılay

İstanbul: Rasimpaşa Mh. Halitağa Cd. No 34 Uzunal İşhanı Kat 1 Kadıköy

İzmir: Yüzbaşı Şerafettin Bey Sk. No: 6, Ece Apt, Kat: 2 Daire: 2, Alsancak

Urfa: Bamyasuyu Mh. Göbeklitepe İş Merkezi A Blok 64 Haliliye

Çürüyen Sistem ve Şiddet Sarmalı

Bireysel şiddet olaylarında adeta bir patlama yaşanıyor. Başka dönemlerde olsa infial yaratacak olaylar günlük haberlerin içinde kaybolup gidiyor. Bu durumun kendisi bile toplumsal bir salgınla karşı karşıyayız demek.

Şiddet bu toplumun hep bir parçasıydı. Çelişkiler yumağı, derin eşitsizliklerle bezeli, insanın hayattan soğuduğu bir düzende farklısı olmaz zaten. Geç kapitalistleşmiş ülkelerde hukuk da aksak olacağından mafyası, suç örgütleri, uyuşturucu şebekeleri şiddet sarmalını besliyor da. Ancak başka bir manzara var önümüzde. Eskiden de şiddet vardı ama dışarıda bir yerlerde oluyordu. Haberlerde karşımıza çıkan ama büyük oranda bize temas etmeyen bir şiddet haliydi bu. Şimdi ise hayatının bir köşesinde şiddetle hemhal olmayan kalmadı.

Şiddet faillerine kızıp öfkelenmek kolay. Onları bütün pislüğün sorumlusu ilan etmek de. Ancak ne öfkemiz bu gidişatı değiştirmeye yetiyor ne de sadece failleri suçlamak bu salgını anlamamızı mümkün kılıyor. Aksine suçu sadece faillere yükleyen anlayış tehlikeli algılanan toplumsal ortamdaki kaçarak ailenin, daracık sosyal çevrelerin içine sıkışmamızı salık veren bir yabancılaşmayı güçlendiriyor. O yabancılaşma ortamında empati fikri yerle bir oluyor, şiddet uygulamak ahlaken de kolaylaşıyor. Manyak diye düşündüğümüz faillerden kendimizi korumak adına bireysel haksızlıklara sessiz kaldığımızda ise şiddet faillerinin karşılaşacağı tepkileri azaltıyor, elleri kollarını sallayarak hayatımızı zehrediyorlar.

Artan şiddet toplumsal bir mesele dedik. Dönemsel bir salgına dönüşmesi bunun göstergesi değil mi? Bu faillerin bir kısmı başka zamanlarda da suçun içindeydi, olmaya devam edecek ama hepsi için geçerli değil bu durum. Ne kadar yaşananlara öfkelensek de her suçluyu cani, psikopat olarak görmek bizi kurtarmayacak bu sarmaldan.

Öncelikle şiddeti besleyen nedenleri ortaya koymalıyız. Başa kapitalist düzeni, onun en vahşi hallerinden birini almış Türkiye'deki biçimini yazalım. Asgari yaşamlara mahkum edilmiş milyonlar var. İşyerinde, toplumda insan yerine koyulmayan büyük kalabalıklar. Bu ortamda öfke, kızgınlık birikmemesi eşyanın tabiatına ters. Bir

de üstüne artan yoksullaşmayı ekleyin. Aile içi sorunların yoksullukla ne kadar paralel olduğunu bilmeyen yoktur. **Kendisini ezen, yok sayan düzene, patrona gücü yetmeyen hırsını yanı başındaki en korumasız, en güçsüzden; çoğunlukla kadından, çocuktan çıkarmaya çalışıyor.**

Paranın her şey olduğu bir zamanda parasız olmak, gelecekte umudunu kesmek, kaybedecek bir şeyin olmadığı hissiyle gençliğin şiddete yönelişini besliyor.

İkinci büyük etmen olarak siyasal iktidarın çürümeye büyük katkısından bahsetmek lazım, hem de çok yönlü olarak. Toplumun derin şekilde ayrıştığı, hoşgörü ve dayanışmanın yerini kavgaya ve çatışmanın aldığı bir siyasal ortam yaratıldı. Salt bir çıkar ve zorbalık birlikteliğine dönüşen bu iktidar, ülkeyi suç şebekelerinin merkez üssüne çevirdi. Büyükşehirlerin her köşesinde uyuşturucu satılırken suç nasıl patlamasın! Köle gibi çalışmak yerine çetelere dahil olup paraya ulaşmak yoksul ve umutsuz gençliğin gelecek umudu haline gelirse suç nasıl patlamasın! Suç işlemek neredeyse normalleşti; suçun cezasızlıkla ödüllendirilmesi de bu duruma tuz biber ekti. Örgütsüz ve gelecekte beklentisi kalmamış, büyükşehirlerin varoşlarında sıkışmış gençliğin lümpenleşmesi de şiddetin yaygınlaşmasını kolaylaştırdı.

Evliliği içinde ne yaşanırsa yaşansın yıkılmaz bir kutsal birlik ilan eden iktidar, boşanmaya kalkışan kadına yönelik şiddete zemin hazırladı. Kırsalın hızla yok olduğu, yabancılaşmış kentlerin içine

taşınan ve başka sosyal bağlara imkan vermeyecek bir çalışma temposuna sokulan milyonlarca emekçi açısından tek sığınak çekirdek aileye dönüşünce ondaki bir kırılma her şeyin bitişi anlamına da gelebildi. Aşırı muhafazakarlaşma baskısının birçok küçük şehirde kadınla erkek arasındaki ilişkileri anormalleştirmesini ve sapkınlıkların artmasını da eklemek gerek.

Üçüncü bir etkili faktör olarak da iktidar ortağı MHP ve Ülkü Ocakları'nı unutmak olmaz. Suç ve şiddetle, mafya ile iç içe geçmiş bu yapının AKP ile iktidar ortaklığı çerçevesinde ülkede artan etkisinin şiddetin normalleşmesi ve yayılmasına büyük katkısı var. Kendisi aleyhine konuşan gazetecileri, siyasileri alenen döven; eski Ülkü Ocakları Başkanı'nı suikastle ortadan kaldıran; ana muhalefet liderini açıktan tehdit eden bir yapının güçlenmesi demek bu gücün etrafında biriken kokuşmanın büyümesi ve topluma etki etmesi demek.

Özetle Türkiye tipi vahşi sömürüye dayalı bir kapitalizm AKP'nin yağmacı muhafazakar düzeni ve onun iktidar ortağı MHP'nin çeteciliği ile buluşunca ülkeyi içten çürüttü.

Peki nasıl çıkacağız bu sarmaldan? İmkânı var mı? Var elbette. Öncelikle öfkenin doğru hedefe yönelmesi gerek. Patronunun ezdiği, yaşanmayacak ücret verdiği, yoksul olduğu için toplumsal olarak örselenmiş emekçilerin mücadelesi hem onları patronlar karşısında güçlendirecek hem de toplumsal dokuyu sola çekecek. Diğer bir kritik mesele de iktidarın beslediği suç şebekelerine, uyuşturucunun gençliği esir almasına, herkesi birbirinin kurduna dönüştüren milliyetçi histeriye karşı mücadele etmek. Yoksa bu çürümenin içinde boğulup gideceğiz.

ÖNE ÇIKAN MÜCADELE TALEPLERİMİZ

ASGARİ ÜCRETE ACİL ZAM: Asgari ücret, hiç vakit kaybetmeden yeniden artırılmalıdır. En düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesine çıkarılmalıdır. Yasal düzenleme değiştirilerek asgari ücretin 3 aylık dilimlerde halinde kamuoyu önünde yeniden tartışılması ve belirlenmesi sağlanmalıdır.

ÜCRETLERE HER AY ENFLASYON ORANINDA ZAM: İçinde yaşadığımız enflasyon koşullarında yıllık ücret artışları yeterli olmadığından, emekçilerin enflasyona karşı en azından korunabilmesi için bütün ücretlerin her ay enflasyon oranında artırılması yasalaştırılmalıdır.

HANELERE ÜCRETSİZ SU, ELEKTRİK, DOĞALGAZ, İNTERNET, TOPLU ULAŞIM: Milyonlarca emekçi, kriz koşullarında temel yaşamsal ihtiyaçlarını bile karşılamakta zorlanıyor. Emekçilerin en azından yaşamsal ihtiyaçlarının garanti altına alınması zorunludur.

ENERJİ, GIDA, SAĞLIK, EĞİTİM, ULAŞIM, BANKA, MADEN ve TELEKOMÜNİKASYON İŞLETMELERİNDE İŞÇİ KONTROLÜNDE TAZMİNATSIZ KAMULAŞTIRMA: Ülkenin ve insanların kritik ihtiyaçlarını karşılayan bu işlerin özel sektörün insafına bırakılması kabul

edilemez. Daha önce özelleştirilmiş olan bütün kritik üretim alanları da tekrar tazminatsız bir şekilde kamulaştırılmalıdır. Bu arada bu işletmeler kamulaştırılırken kapitalist devlet anlayışı değil işçi kontrolünün olması gerekiyor.

ARTAN ORANLI SERVET VERGİSİ: Kamusal kaynakların yaratılmasında çok yüksek oranda emekçilerin sırtına yüklenen vergilendirme politikasına son verilmeli, büyük servet sahiplerinden servetlerine göre artan bir oranda yüksek vergiler alınmalıdır.

Ekonomik açıdan en temelde bu ilkeler üzerinden işçi sınıfının ekonomik krize ve sömürü düzenine karşı mücadele programını geliştirmek zorundayız.

Almanya'da AfD ve Aşırı Sağın Seçim Zaferi

Emre Güntekin
✘emregntekin

Almanya'da Thüringen ve Saksonya eyaletlerinde yapılan seçimler de AfD (Almanya için Alternatif Partisi) önemli bir başarı yakalarken, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra ilk kez aşırı sağcı bir parti seçim zaferi yaşamış oldu.

Avrupa basınında 1924 yılında Nazilerin Thüringen'de seçimleri kazanmış olmasına dair çokça atfı mevcut. AfD, Thüringen'de oyların % 33'ünü alarak birinci parti olurken, Saksonya'da ise % 30'unu elde etmeyi başararak Hristiyan Demokrat Parti (CDU)'nun ardından ikinci sırada yer aldı. Die Linke (Sol Parti)'nin eski lideri Sahra Wagenknecht'in liderliğini üstlendiği BSW (Bündnis Sahra Wagenknecht - Sahra Wagenknecht İttifakı) ise her iki eyalette de üçüncü sırayı aldı.

İktidardaki sosyal demokrasiden gelen ilk açıklamalar bunun bir "şok etkisi" yarattığını gösterse de, mevcut sonucun göz göre göre geldiği konusunda şüphe yok. Avrupa genelinde olduğu gibi Almanya'da da merkez sağ ve sol aktörlerin kitleleri ikna etme kabiliyetleri yerlerde geziyor. Her iki eyalette de iktidar koalisyonunu oluşturan Alman Sosyal Demokrat Partisi (SPD), Yeşiller ve Hür Demokrat Parti (FPD)'nin aldığı oylar seçmenin bu partileri cezalandırmayı tercih ettiğini gösteriyor.

İktidardaki partilerin AfD'nin yükselişi karşısında yapabilecekleri sınırlı, hatta seçim sonuçlarında öne çıkan partilere çağrı yapmaktan öteye geçemiyor. Şansölye Scholz sonuçların açıklanmasının ardından "Tüm demokratik partilerin, aşırı sağcıları içermeyen istikrarlı hükümetler kurması gerekmektedir. Ülkemiz bu sonuçlara alışamaz ve alışmamalıdır. AfD Almanya'ya zarar veriyor. Ekonomiyi zayıflatıyor, toplumu bölüyor ve ülkemizin itibarını yok ediyor." sözleriyle diğer partilere seslenmeyi tercih etti. Bu aşırı sağın yükselişini durdurabilir mi? Daha doğrusu sorunun kaynağı olanlar, tıpkı Fransa'da da bir örneğini gördüğümüz üzere, çözümü bulabilir mi? Saksonya ve Thüringen'de burjuva siyasetinin hokkabazlıklarıyla, yine Fransa'da olduğu gibi, AfD olmadan elbette oluşturabilirler; ancak aşırı sağ artık toplumsal bir gerçekliğe sahip ve mevcut koşullar ve aktörler değişmeden bu gerçekliğin ortadan

kalkacağını düşünmek eşyanın tabiatına aykırıdır. Dahası AfD'nin yükselişi geleneksel partileri özellikle göçmen sorunu gibi aşırı sağın meze olarak kullanmayı sevdiği konularda onların retorikini kullanmaya iterken, toplumdaki sağcılaşmanın da hızlanmasına yol açıyor. Seçimden üçüncü olarak çıkararak kendi adına başarı kazanan Sahra Wagenknecht bile soldan bu kampanyanın bir parçası haline gelmekten kaçınmamıştı.

23 Ağustos'ta IŞİD üyesi bir Suriyelinin Solingen kentinde 3 kişinin ölümü, 8 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan saldırısı göçmen sorununa dair tartışmaları da tekrar alevlendirmişti.

Neoliberalizm hemen her anlamda bir tıkanma yaşıyor. Bugüne kadar neoliberal politikaların bayraktarlığını üstlenen; Almanya'da özellikle SPD ve CDU gibi partiler, zaman zaman da federal ve bölgesel koalisyonlarda bunlara eklenen Yeşiller ve Die Linke gibi "sol" aktörler emekçilerin karşı karşıya kaldığı sorunlara mevcut aktörlerle çözüm bulunamayacağı inancını derinleştiriyor. Son olarak Olaf Scholz ve sosyal demokrasi liderliğinde kurulan koalisyon hükümeti mevcut ekonomik sorunlara çözüm üretmediği gibi, özellikle Ukrayna Savaşı, Filistin soykırımı ve göçmen meselesinde aldıkları tutumlarla kredilerini tüketmiş görünüyorlar.

Özellikle Ukrayna ve Filistin gibi uluslararası konular artık Almanya'nın iç siyasetinin de başat konularından biri ve seçimlerde de belirleyici bir rol oynuyorlar. AfD, Ukrayna meselesinde Almanya'nın Zelenski rejimi lehine ağırlık koymasına ve verilen askeri desteğe açıkça karşı çıkıyor. Almanya, Ukrayna'ya ABD'den sonra en çok silah desteği sağlayan ülke. Haziran ayında Zelenski alman parlamentosunu ziyaret ettiğinde her iki partinin milletvekilleri protestoda bulunmuş ve meclisi terk etmişti. Dahası mevcut koalisyon Almanya'da 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki en büyük silahlanma

programını başlatarak önceliğini emperyalist rekabet içerisinde NATO blokunun çıkarlarını korumaya verdiğini göstermişti. İktidar koalisyonunu oluşturan partilerin çöküşünde özellikle Filistin halkına karşı yürütülen soykırımı açık çek sunulması ve İsrail karşıtı protestoların sert bir şekilde bastırılması da önemli bir etken. Zira Nazi geçmişin getirdiği mahcubiyete sığınarak hemen her Filistinle dayanışma hareketini antisemitizmle ilişkilendirmek toplumda işlemiyor; aksine İsrail'in Ortadoğu'da bu kadar pervasız bir şekilde soykırım uygulaması ve Alman egemen sınıfının Siyonizmin en azlı destekçilerinden biri olması öfkeyi büyütüyor.

Bütün bunların etkisiyle özellikle genç kuşağın ve yoksul emekçilerin AfD'ye doğru yaşadığı kayış bu seçimde daha da belirgin hale geldi. Sandık çıkış anketlerine göre Saksonya'da 18-24 yaş arası seçmenin yüzde 31'i, Thüringen'de 18-24 yaş arası seçmenin yüzde 37'si, bu eyaletlerde yaşayan düşük gelirli seçmenin yüzde 50'si AfD'ye oy verdi.

AFD'nin seçim başarısı kazandığı her iki eyaletin de eski Doğu Almanya sınırları içerisinde kalması ayrı bir çarpıcı nokta. Almanya Berlin Duvarı'nın yıkılmasının ardından fiziken birleşse de, toplum ruhen bu duvarı yıkamamış durumda. Özellikle aşırı sağ Doğu'da yaşayan halkın ekonomik olarak gelişmiş Batı'nın vesayetinde kaldığı argümanını sıkça piyasaya sürüyor ve ihtiyaç duyduğu kutuplaşmanın zeminlerinden birini burada yakalıyor.

Almanya'da federal seçimlere az bir süre kalırken, AfD'nin başarısı alarm zillerinin çalmasını sağladı. Burjuva partilerin buna duvar örebilme yeteneği yok, geleceğin nasıl şekilleneceği Almanya'da emekçi sınıfların takınacağı tavra bakıyor.

İZLEME ÖNERİSİ: YENİ ÇELTEK BELGESELİ

Grevle başlayan ve fabrika işgaliyle zafere ulaşan Yeni Çeltek Madeni Direnişi, merkezinde yer alan siyasi geleneğin sınırlarını aştı ve devrimci mücadele açısından hayati dersler sunmaya devam ediyor.

Amasya Yeni Çeltek deneyimi, işçi sınıfının toplumun öncüsü olma kapasitesini bir kez daha göstermiş, Maraş ve Çorum'da gerçekleştirilen katliamların Amasya girişimini dahil boşa çıkarmıştır. Bu tecrübelerin bugüne aktarılmasını, bugünün mücadele programı ve pratiği için çok önemli görüyoruz. İyi seyirler.

Belgeseli izlemek için kare kodu okutun:

Üretilenin Yöneten Olduğu Şanlı Deneyim:
YENİ ÇELTEK BELGESELİ

sosyalist

İşçi Emekçi İktidarı ve Uluslararası Sosyalizm İçin

sosyalistgundem.com

Sayı: 65, Fiyat: 10TL, 6 Eylül 2024

SEP'ten 12 Eylül Açıklaması: Hesap Sormak için Örgütlen!

12 Eylül darbesi halklaşan ve toplumun hücrelerine kadar yerleşen sosyalist solu ve örgütlü işçi hareketini bitirmek için dünyadaki diğer örneklere benzer şekilde (Şili, Arjantin...) yapıldı.

Cunta; uluslararası emperyalist kapitalizmin ve yerli milli burjuvazinin desteği ile sınıf mücadelesiyle radikalleşen kitleleri ortadan kaldırmak için, neoliberalizmin uygulanabilmesi için (24 Ocak kararları) halkın örgütlü gücünün yok edilmesi için iktidara getirildi.

12 Eylül darbesi ile grevler ve eylemlerle korkuya kapılan patronlar rahat bir nefes aldı. Öyle ki Cumhuriyet'in kuruluşundan beri palazlandırılan sermayedarlar bir bir destek açıklamaları yaptılar. Vehbi Koç, Kenan Evren'e "İşçi-işveren ilişkilerini düzenleyecek olan kanunlar asgari hata ile çıkarılmalıdır. Bazı sendikaların Türk Devleti'ni ve ekonomisini yıkmak için bugüne kadar yaptıkları aşırı hareketler göz önünde bulundurulmalıdır. DİSK'in kapatılmış olmasından dolayı bir kısım işçiler, sendikal münasebetler yönünden bekleyiş içindedirler. Militan sendikacılar bu işçileri tahrik etmek ve faaliyeti devam eden sendikaların yönetim kadrolarına sızarak kendi davalarını devam ettirmek niyetindedirler. Bu durum bilinmeli, hazırlanacak kanunlarda gerekli tedbirler alınmalıdır. Emrinize amadeyim" diyordu.

Darbe yaklaşırken emekçileri kimlikler temelinde kutuplaştıracak katliamlar, suikastlar organize edildi. Ne yazık ki sosyalist hareket egemen sınıfların bu saldırılarına işçi sınıfını merkeze alan bir örgütlenme ile cevap üretilmedi.

Siyasal İslam'ın tarikat ve cemaatlerin önü açıldı, mafya ve çetelerin devletin bekası adı altında uyuşturucu, kara para aklama... her türlü pis işlerini devlet içinden ortaklarıyla organize etmesinin hepten önü açıldı. Bütün bunların asıl sebebi olarak da yoksul emekçilerin bilinçli ve örgütlü mücadelesinin ortadan kaldırılması darbe ile sağlanmış oldu.

Egemen sınıfların, emperyalist kapitalizmin radikal soldan, sınıf mücadelesinden korkusu hiçbir zaman bitmeyecek. Sosyalistler bu topraklarda yeniden güçlenmeden, halk örgütlü olmadan ne AKP ne sermaye ne de çete düzeni sona erebilir. Darbe sonrasında sosyalist hareketin yaşadığı ideolojik yenilgi; kimlikçi, radikallikten ve kitleleri dönüştürmekten uzak bir çizgi yarattı ve bugünkü tıkanmanın temelleri atıldı. Oysa emekçileri kutuplaştıran dinsel ve etnik ayrışmaya karşı devrimci işçi sınıfı liderliğinde sınıf mücadelesini rehber alan bir çizgi ile örgütlenmek gerekiyor. Emekçi sınıfların örgütlenmesinin en önemli aracı olan sendikal mücadelenin ve öncülerinin yenilenmesi gerekiyor.

12 Eylül ve nice katliamlardan hesap sormak ve emekçileri örgütlemek görevini üstleniyoruz. Devrimci Marksizmin kızıl bayrağını katliamcılara tarihten silmek için yükselteceğimizi bir kez daha yineliyoruz. Emekçileri, ezilenleri ve gençleri mücadelede örgütlü olmaya ve partimize çağırıyoruz.

Çocuk İşçiliğe Yasal Kılıf: MESEM

Leyla Rana Sosyal

Mesleki ve Teknik Eğitim Müdürlüğüne bağlı olarak çalışan Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM)'inde 1,5 milyon kayıtlı çocuk işçi bulunmaktadır. MESEM'lere öğrenciler ustalık ve kalfalık eğitimi almak için kayıt yaptırırlar. 11. sınıfın sonunda kalfalık belgesi alan çocuk işçiler, 12. sınıfın sonunda ise ustalık belgesi alırlar. Bu kapsamda öğrencilerin kayıt yaptırabileceği kuaförlük, harita-tapu-kadastro, motorlu araç teknolojisi, gemi yapımı, makine teknolojisi, metal teknolojisi, inşaat teknolojisi gibi 39 alan ve toplam 193 dal bulunmaktadır.

Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) kapsamında çocuklar sermayeye ucuz işgücü olarak sunulmaya devam ediliyor. Çocuklar iş güvenliğinin olmadığı, daha lise çağında örgün eğitimden koparılıp yapılacak işin ağırlığı konusunda herhangi bir kıstas bile bulunmayan koşullarda çalıştırılıyorlar. Yaptıkları işlere göre ne bir yaş sınırlaması ne de işin risk boyutu hesaplanıyor. Yalnızca çocukların nasıl daha fazla sömürülebileceğine odaklanılmış durumda. Bununla birlikte, yaşlarına göre örgün eğitimden uzak kalan çocuklar okullara, fabrikalara ve sosyal hayata uyum konusunda zorluklarla da baş başa.

Haftanın bir günü teorik eğitim alıp diğer dört günü fabrikalarda çalıştırılan çocuklar kimi yerlerde haftasonları da işe çağırılıyorlar ve geceleri geç saatlere kadar çalıştırılıyorlar. Bunlar yetmezmiş gibi bir de en doğal hakları olan yaz ve ara tatilleri ellerinden alınıyor bu çocukların. 9,10,11. sınıflara asgari ücretin en az %30'u, 12. sınıflara asgari ücretin en az %50'si kadar ücret veriliyor. Bu ücretler İşsizlik Fonu Sigortası ile karşılanıyor. Böylece patronlar çocukların emeğine karşılık hiçbir şey ödemedem hem kamu kaynaklarını kullanıyor hem de çocukların emeğini sömürüyor.

MESEM kapsamında bütün illerin sanayi bölgelerinde çocuk işçilik yaygınlaşıyor. 2016 ve 2021 yıllarında yapılan yasa değişikliği ile birlikte bu sayıda ciddi bir artış gerçekleşti. 2016'da yapılan yasa değişikliğinde çıraklık eğitimi örgün ve zorunlu eğitim kapsamında değerlendirilmeye başlandı. Çocuk işçiler yalnızca meslek hastalığı ve iş kazaları bağlamında sigortalı sayıldı. 2021 yılında yapılan yasa değişikliği ile birlikte bütün meslek liseleri altına MESEM'ler açılmaya başlandı. Bu yasa değişiklikleriyle MESEM'ler, tüm illerin sanayi bölgelerinde çocuk işçileri yaygın ve meşru kılmaya çalışıyor.

Mesleki Eğitim Merkezleri; yoksulluğun giderek derinleştiği ve genç işsizliğin arttığı bu koşullarda velilerin ve öğrencilerin ilgisini çeken ve okurken de para kazanıyormuş gibi gözükken bir program; fakat öğrenciler öğrenci değil, yalnızca emeği sömürülen ve esasında eğitilmeden ağır işlerde çalıştırılan çocuklardan ibaret.

Yeterli miktarda teorik eğitim almadan ve iş güvenliği koşulları oluşturulmadan emeği sömürülen çocuklar ihmaller sebebiyle yaşamlarını yitiriyor. 14 ila 17 yaş arasında 8 çocuk şu ana kadar MESEM kapsamında iş cinayetleri sebebiyle yaşamını yitirdi. 14 yaşındaki Arda Tombul, İstanbul Esenyurt'ta çalıştığı fabrikada sac bükme makinasında yalnız başına bırakıldığı sırada kafasının makinaya sıkışmasıyla birlikte yaşamını yitirdi. Bu olay üzerinden daha bir hafta geçmeden 15 yaşındaki Erol Can Yavuz, mobilya atölyesinde çalıştırılırken sunta bloklarının üstüne düşmesiyle yaşamını yitirdi. 17 yaşındaki Murat Can Eryılmaz, çalıştırıldığı inşaatın sekizinci katından düşerek yaşamını yitirdi.

Çocuklar sigortasız, ağır koşullarda çalıştırıldığı sürece ve kamu hizmetlerinin patronların lehine işlediği bu koşullarda iş cinayetlerinin ve emek sömürüsünün ardının kesilmeyeceğini biliyoruz. Eğitim deyip iş cinayetlerinin meşru kılınması kabul edilemez.

Tüm bunlar sebebiyle Mesleki Eğitim Merkezleri eğitim kelimesinden bir hayli uzak bir konumdadır. Çocukları ucuz işgücü olarak kullanan bu merkezler çocuk emeği sömürsünden başka bir şey değildir. Tamamen patronların kârına odaklanan merkezlerdir. Bu sistem, öğrencilerin eğitiminden ziyade sermayenin talep ve çıkarlarını merkeze alan bir sistemdir. Çocuk emeği sömürsünü meşrulaştırmak amacına hitap eden MESEM projesi derhal iptal edilmeli ve çocukların iş cinayetlerinin, emek sömürüsünün kurbanı haline gelmesinin önüne geçilmelidir.

SEP Sosyalist Emekçiler Partisi

sep.org.tr 0538 669 1917 f i t sepmedya septv